

اصالت مهدویت و شخصیت
وجودی امام مهدی (عج)
از تولد تا غیبت

علیرضا زرین چیان

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اصالت مهدویت و شخصیت وجودی امام مهدی عجل الله تعالی فرجه الشریف از تولد تا غیبت

نویسنده:

علیرضا زرین چیان

ناشر چاپی:

مجهول (بی جا ، بی نا)

ناشر دیجیتال:

مرکز تحقیقات رایانه‌ای قائمیه اصفهان

فهرست

فهرست	۵
اصالت مهدویت و شخصیت وجودی امام مهدی (عج) از تولد تا غیبت	۶
مشخصات کتاب	۶
مقدمه	۶
ولادت مهدی از مسلمات است	۶
القاب و عناوین	۷
مهدی در قرآن کریم	۷
مهدی در کتب شیعه	۷
مهدی در کتب اهل سنت	۷
موعود در سایر ادیان	۸
و از این قبیل است در منابع	۸
شبهات و اشکالات بر حضرت مهدی	۹
مدعیان مهدویت	۱۰
مخالفان و منکران وجود مهدی	۱۴
مسأله سرداب	۱۶
پاورقی	۱۷
درباره مرکز	۱۹

نویسنده: علیرضا زرین چیان

مشخصات نشر: [بی جا] [بی نا]: ۱۳۸۷

فروست: سلسله مباحث امامت و مهدویت وضعیت فهرست نویسی: در انتظار فهرست نویسی (اطلاعات ثبت)

مقدمه

ای مدنی برقع و مکی نقاب سایه نشین چند بود آفتاب منتظران را به لب آمد نفس ای ز تو فریاد، به فریاد رس ملک بر آرای و جهان تازه کن هر دو جهان را پر از آوازه کن سکه تو زن تا امرا کم زنند خطبه تو خوان تا خطبا دم زندما همه جسمیم بیا جان تو باش ما همه موریم سلیمان تو باش شحنه تویی قافله تنها چراست قلب تو داری علم اینجا چراست خلوتی پرده اسرار شو ما همه خفتیم تو بیدار شوگر نظر از راه عنایت کنی جمله مهمات کفایت کنی از نفست بوی وفایی ببخش ملک سلیمان به گدایی ببخش [۱]. بیان احوال حضرت قائم علیه السلام، مسأله غیبت و ظهور، نظر علما و محققان و ذکر شبهات و پاسخهای آن که بر حضرتش وارد آمده نه تنها در این مجمل نمی گنجد بلکه ذکر رووس هر مطلب نیز ناممکن است. از این رو نویسنده در بیان عناوین زیر کاملاً جانب اختصار را رعایت کرده است و امید است دچار ایجاز مخل نگردیده باشد: ولادت مهدی علیه السلام مسلم است، القاب و عناوین، مهدی علیه السلام در قرآن کریم، مهدی علیه السلام در کتب شیعی، مهدی علیه السلام در کتب اهل سنت، موعود در سایر ادیان، شبهات و اشکالات. [صفحه ۶۵]

ولادت مهدی از مسلمات است

ولادت وجود مبارک امام «حجت بن الحسن المهدی را به ۲۵۵ یا ۲۵۶ هجری قمری دانسته اند. بنابراین اصل ولادت مهدی جزء مسلمات تاریخ است و در این تاریخ بین علماء و محدثان و علمای فریقین هیچگونه اختلافی نیست. ابن خلکان می نویسد: «او، در روز جمعه نیمه ماه شعبان سنه ی ۲۵۵ هجری متولد شد. و هنگام درگذشت پدرش، پنج ساله

بود. نام مادرش حمط است، و برخی آن را نرجس نیز گفته اند». [۲]. مسعودی می گوید: امام حسن عسکری در سن ۲۹ سالگی در عهد خلافت المعتمد عباسی در گذشت و او پدر مهدی منتظر است. [۳]. مهدی علیه السلام پس از شهادت پدر که در ۵ سالگی او اتفاق افتاد از انظار غائب گردید و تنها از طریق نواب خود که عبارت بودند از: ابو عمرو عثمان بن سعید اسدی، ابو جعفر محمد بن عثمان بن سعید، ابوالقاسم حسین بن روح، ابوالحسن علی بن محمد سمري با پیروان خود ارتباط داشت. [صفحه ۶۶] این غیبت تا درگذشت محمد سمري (۳۲۶ هـ.ق) غیبت صغری نامیده می شود و پس از آن غیبت کبری آغاز می گردد. کلیه محققانی که تولد حضرت مهدی را نقل کرده اند اشاره ای به وفات ایشان ندارند تنها تعدادی انگشت شمار امثال علاء الدوله سمنانی و حافظ ذهبی و ابن حجر کمی گفته اند او پس از ولادت وفات یافت. اغلب علمای عامه نیز معتقدند که «مهدی موعود» واقعیت دارد اما در آخر الزمان متولد می گردد. [۴].

القاب و عناوین

القاب و عناوین امام مهدی نیز از اهمیت شایانی برخوردار است تا آنجا که تعداد آنها را تا یکصد و هشتاد و دو اسم نوشته اند. برخی از این عناوین بدین قرار است: احمد، ابوجعفر، ابوابراهیم، ابوتراب، احسان، بقیه الله، بلدالامین، بهرام، بنده یزدان، برهان، باسط، بقیهالانبیاء، تمام، جمعه، جابر، جوار الكنس، حجت، حجهالله، حجاب، حامد، حاشر، خاتم الاوصیاء، خسرو، خازن، خلیفهالله، دابها الارض، داعی، راهنما، رب الارض، سیبل، شماییل، صاحب الغیبه، عاقبهالدار، غایب، خلیل، فرج المومنین، قائم، قیمة، مسیح الزمان، قاتل الکفره، کاشف الغطاء، کلمهالحق، لسان الصدق، منصور. [۵].

مهدی در قرآن کریم

در قرآن کریم آنگاه که از مسائل و حوادث آینده سخن می گوید و از حکومت صالحان خبر داده پیروزی حق بر باطل را اعلام می دارد مفسران این آیات را با توجه به احادیث و روایات، مربوطه به ظهور مهدی می دانند. [صفحه ۶۷] برخی از آن آیات بدین قرار است: الف: وعد الله الذین آمنوا منکم و عملوا الصالحات، لیستخلفنهم فی الارض کما استخلف الذین من قبلهم... [۶]. ب: بقیه الله خیر لکم ان کنتم مومنین... [۷]. ج: و نرید ان نم ن علی الذین استضعفوا فی الارض و نجعلهم ائمه و نجعلهم الوارثین [۸]. د: و لقد کتبنا فی الزبور من بعد الذکر ان الارض یرثها عبادی الصالحون [۹].

مهدی در کتب شیعه

عالمان شیعی اعم از متقدمین و متأخرین کتب و رسالاتی متعدد پیرامون احوال مهدی علیه السلام، ظهور، غیبت، انتظار، نظایر آن تألیف و تصنیف کرده اند که به ذکر نام پاره ای از امهات این کتب اشاره می گردد: اصول کافی (کتاب الحجه)، کلینی بحارالانوار، علامه مجلسی الارشاد، شیخ مفید بغدادی فصول نصیری، خواجه نصیرالدین طوسی الغیبه، شیخ طوسی اثبات الهداه، حر عاملی الوجیزه فی الغیبه، سید مرتضی علم الهدی الملاحم و الفتن، رضی الدین سید ابن طاووس [صفحه ۶۸] الصحیفه المهدویه، شیخ فضل الله نوری نوید امن و امان، شیخ لطف الله صافی گلپایگانی قیام و انقلاب مهدی، از دیدگاه فلسفه تاریخ، مرتضی مطهری موعودی که جهان در انتظار اوست، علی دوانی

مهدی در کتب اهل سنت

شماری از کتب اهل سنت که احادیث مربوط به مهدی - و یا نامی و سخنی از این امام رفته است از این قرار است: مسند، احمد حنبل صحیح، مسلم حجاج نیشابوری صحیح، بخاری مستدرک الصحیحین، حاکم نیشابوری سنن، ابو داود بجستانین، ابن ماجه فتوحات مکيه، محی الدین عربی الرساله، محمد بن ادریس شافعی شرح نهج البلاغه، ابن ابی الحدید المنار، شیخ محمد عبده کشف الاسرار، رشید الدین میبدی الجامع الصغیر، جلال الدین سیوطی مفاتیح الغیب، امام فخر رازی الفصول المهمه، ابن صباغ مالکی تاریخ بغداد، خطیب بغدادی جامع الاصول، ابن اثیر فصل الخطاب، پارسای نجاری [صفحه ۶۹] نام و توصیف مهدی علیه السلام در شعر شاعران به وفور آمده است. که بیان حتی مجملی از آن جایی دیگر و فصلی دیگر می طلبد. همچنین عالمان اهل سنت نظیر ابو نعیم اصفهانی، جلال الدین سیوطی، حماد بن یعقوب و ابن قیم جوزی کتبی خاص پیرامون حضرت مهدی علیه السلام نوشته اند که معروف همگان است.

موعود در سایر ادیان

«سیری کوتاه در افکار و عقاید مختلف جوامع بشری چو مصر باستان، هند، چین، ایران و یونان و نگاهی گذرا به افسانه های اقوام مختلف چون: اسلاو، ژرمن، اسن ها و سلتها روشن و مسلم می سازد که همه این افکار و عقاید (در انتظار موعود) از منبع شریف وحی سرچشمه گرفته است و لیکن در برخی از مناطق دور دست که شعاع حقیقت کمتر تابیده است، در طول تاریخ از فروغ آن کاسته شده، فقط کلیاتی از نویدهای مهدی موعود (عج) به جای مانده است». [۱۰].

و از این قبیل است در منابع

انجیل: «کمرهای خود را بسته، چراغهای خود را افروخته بدارید و شما مانند کسانی باشید که انتظار آقای خود را می کشند که چه وقت از عروسی مراجعت کند... زیرا در ساعتی که گمان نمی برید پسرانشان می آید» [۱۱]. تورات: «و نهالی از تنه یسی بیرون آمده. شاخه ای از ریشه هایش خواهد شکفت و روح خدا بر او قرار خواهد گرفت... مسکینان را به عدالت داوری خواهد کرد و به جهت مظلومان زمین به راستی حکم خواهد کرد... جهان از معرفت خداوند [صفحه ۷۰] برخوردار شد». [۱۲] زبور: زیرا که شیران منقطع خواهد شد و اما منتظران خداوند، وارث زمین خواهد شد... و اما حلیمان وارث زمین خواهند شد... و میراث آنها خواهد بود تا ابد الابد» [۱۳]. زردشتیان: «سوشیانس (نجات دهنده بزرگ) دین را به جهان رواج دهد، فقر و تنگدستی را ریشه کن سازد. ایزدان را از دست اهریمن نجات داده، مردم جهان را همفکر و هم گفتار و همکردار گرداند» [۱۴]. هندوان: «این مظهر ویشنو (مظهر دهم) در انقضای کلی یا عصر آهن بر اسب سفیدی در حالیکه شمشیر برهنه ی

درخشانی به صورت ستاره دنباله دار در دست دارد ظاهر می شود و شیران را تماما هلاک می سازد و خلقت را از نو تجدید و پاکی را از رجعت خواهد داد... این مظهر دهم در انقضای عالم ظهور خواهد کرد» [۱۵]. در اسلام نیز مهدویت ریشه قدیمی دارد و اختصاص به تشیع نداشته بلکه به اقوال پیامبر اکرم بر می گردد. [۱۶].

شبهات و اشکالات بر حضرت مهدی

شبهات و اشکالاتی که منافقان، مدعیان و معاندان بر حضرتش وارد ساخته اند شامل طول عمر، مدعیان امام زمان، مخالفان امام زمان، مسأله سرداب و پاره ای مسائل دیگر است که در اینجا به طور موجز به آنها پرداخته می شود. دراز عمری: زیست شناسان معتقدند عمر انسان حد و اندازه معینی ندارد و به [صفحه ۷۱] قول و ایزمن آلمانی مرگ لازمه ی قوانین طبیعی نیست. و در عالم طبیعت از عمر ابد گرفته تا عمر یک لحظه ای همه گونه وجود دارد. طول عمر که در قرنهای اخیر مورد قبول برخی نبوده و چون رویا تلقی شده است اکنون از نظر علم اصطلاحی تا حدی تحقق یافته و به واقع نزدیک شده است و یا تحقیقاتی که در باب انرژی اتمی به عمل آمده از ۱۹۴۰ به بعد به صورت علمی پر دامنه در آمد... رویای دیگر، یعنی افزودن طول حیات، نیز با کشف داروها، ویتامینها، هورمونها و آنتی بیوتیکها تا حدی تحقق یافته است. [۱۷]. بنابراین طول عمر، به هیچوجه محال نیست. بلکه از نظر عقلی، و بیش ژرف علمی، و امکان تحقیقی که چندان بعید نیست به ویژه اگر قدرت و خواست الهی را نیز بر آن بیفزاییم موضوع خاتمه یافته خواهد بود. [۱۸]. «دانشمندان زیست

شناس پس از یک عمر مطالعه در مسائل «بیولوژی» به این نتیجه رسیده اند که: جای شکفت است که انسان می میرد، در حالی که بافتها و سلولهای بدن او برای مدت نامحدودی قابل زندگی است! بیولوژیستها معتقدند که زندگی دلیل نمی خواهد، مرگ دلیل می خواهد!» [۱۹]. در طول تاریخ به افراد بسیاری بر می خوریم که بیش از ۱۵۰۰ سال عمر کرده اند در حالی که عمر حضرت ولی عصر (عج) هنوز به ۱۲۰۰ سال نرسیده است! اینک به برخی از دراز عمران تاریخ اشاره می رود: ذوالقرنین، ۳۰۰۰ سال ضحاک (بیواسب)، ۱۲۰۰ سال حضرت نوح، ۱۷۵۰ تا ۲۷۵۰ سال [صفحه ۷۲] فریدون (پسر آبتین)، ۱۰۰۰ سال ضحاک دوم، ۱۰۰۰ سال جمشید پادشاه ایرانی و بنیان گذار عید نوروز، ۲۵۰۰ لقمان حکیم، ۳۵۰۰ ریان بن دومغ (پدر عزیز مصر)، ۱۷۰۰ دومغ (پدر ریان)، ۳۵۰۰ [۲۰].

مدعیان مهدویت

همان گونه که از عصر بودا تا زمان حاضر بسیاری بوده اند که ادعای پیغمبری و نبوت داشته اند بسیاری نیز پیدا شده اند که مدعی مهدویت گردیده اند. فی المثل از جمله کسانی که مدعی پیامبری شده اند مسیلمه در سال نهم هجرت و از اهل یمامه بود و ادعا می کرد او با پیامبر اسلام در رسالت شریک است. دیگری بیان بن سمان بود که با ادعای الوهیت، عده ای ناآگاه را به دور خود جمع کرد و نیز از این قبیل است: سبحان بنت حارث (در آخر عهد پیامبر اسلام) طلیحه بن خویلد اسدی (پس از رحلت حضرت رسول) محمد بن عبدالله بن مثنی، عامر بن یزید معروف به خداهش، ابن منصور عجل (معتقد به عروج حضرت علی علیه السلام بود) مغیره بن سعید (معاصر خلافت هشام بن عبدالملک) [۲۱]. به طور کلی این موضوع چنان اهمیت

پیدا کرد که اعتضاد السلطنه از رجال عهد قاجاریه را بر آن داشت تا به تألیفی در این مورد اقدام ورزد به نام المتنبین یا طبقات المضلین و در آن کلیه کسانی را که ادعای پیغمبری داشته اند تا عصر خود [صفحه ۷۳] جمع آوری کرده است و الحق از عهده اینکار نیز به خوبی برآمده است. غرض از تمهید این مقدمه آن بود که روشن شود وقتی افرادی پیدا می شوند که ادعای پیغمبری و حتی الوهیت نمایند بی تردید مدعی امام زمان بودن و منجی بشریت شدن نیز در میان آنان یافت می شود. نام برخی از مدعیان مهدویت بدین قرار است: شریعی: نامش حسن و کنیه اش ابو محمد و از صحابه امام علی النقی و امام حسن عسکری علیهما السلام بود. وی اول کسی است که چنین ادعایی نمود. منجی خارجی مصری: وی مطلع از احکام نجومی بود و از آینده خبر می داد. در سال که خروج کرد می گفت مهدی موعود است و عنقریب مالک مصر خواهد شد. تعداد مریدانش ۱۳۳ نفر بودند. محمد بن تومرت: در مغرب زمین به ادعای مهدویت خروج کرد. در برخی از تواریخ نسبت وی را چنین آورده اند، محمد بن عبدالله بن الرحمن بن هود بن خالد بن تمام بن عدنان بن صفوان بن سفیان بن جابر بن عطاء بن رباح بن یسار بن عباس بن محمد بن الحسن بن امیر المومنین علیه السلام و الصلوه مولدش سوس: (از اقصا بلاد مغرب) بود و در ایام جوانی در عراق عرب نزد امام محمد غزالی و ابوالحسن طبرانی علم آموخت و در زهد و تقوا معروف خاص و عام شد و در علوم شرعیه و اصول فقه

و کلام مهارت کامل پیدا کرد. این بطوطه مردی مجهول النسب و الحال را نقل می کند که در بلاد شام ادعای مهدویت کرد و به پیروان خود وعده تمالک و تسخیر شهرهای شام را داد و میان آنها تقسیم کرد، او به هر یک از مریدانش برگهایی از زیتون داد و آنان را به تسخیر شهرها فرستاد و همه را به کشتن داد. محمود: مردی عالم و منسوب به طایفه نقطوی است. در سده شش پس از هجرت از پسخان از توابع گیلان ظاهر گشت. وی تمامی شرایع و مصحف انبیاء را مطابق عقیده ی خویش تأویل می کرد و خود را مهدی موعود می دانست وی گفت من [صفحه ۷۴] همانم که پیامبر اسلام بر ظهور او خبر داده است و اینک دین محمد صلی الله علیه و آله و سلم منسوخ و نوبت دین محمود است و گفته اند: رسید نوبت زندان عاقبت محمود گذشت آن که عرب طعنه بر عجم می زد منقول است که خواجه حافظ شیرازی نیز بر کیش محمود است و چون محمود بسیار بر ساحل رود ارس گذر داشته، حافظ فرموده: ای صباگر بگذری بر ساحل رود ارس بوسه زن بر خاک آن وادی و مشکین کن نفس بر طبق اقوال، محمود خود را در خم تیزاب کشته است. سید اشرف الدین ابراهیم: از سادات و عباد بود. در اواسط عمر خود سفری به خراسان کرد و در همانجا ساکن شد و بر اثر کراماتی که داشت مریدانی به دور او جمع شدند و گفتند او جز مهدی آخرالزمان نیست. سید شرف در جنگی که سال ۶۶۳ با مغولان کرد کشته شد. امیر تیمورتاش بن ابی چوبان: در عهد سلطان ابو

سعید بهادر خان ظهور کرد و چون پاره ای از دشمنان خود را برانداخت نخوتی در دماغش پیدا شد و با اغوای جمعی سکه و خطبه به نام خود زد و خود را مهدی آخر زمان خواند. عباس: مردی به نام عباس از غماره که رودی است در نجد ادعای مهدی موعود کرد. گروهی به تابعیت از او برخاستند. به دستور وی بسیاری از بازارهای فارس سوخته شد. وی در راه مراجعت از فارس به دست پیروان خود کشته شد. سید فلاح: مسقط الراس او واسط و از شاگردان شیخ احمد بن فهد از اکابر صوفیه اثنا عشریه بود. در سال ۸۲۸ ظهور کرد و تمامی اعراب خوزستان مانند شوشتر، دزفول و هویزه را به اطاعت از خود وادار کرد. وی با آنکه برخی از اطرافیانش او را منع می کردند اظهار می داشت مهدی موعود است و ظهور خواهد کرد. چون ادعای وی به گوش استادش (احمد بن فهد) رسید به قتل او فتوی داد. هنگام اجرای حکم، او قرآن مجید بیرون آورد و بر آن سوگند خورد و اظهار ندامت کرد. [صفحه ۷۵] تویزی: در سال هشتم از هجرت در دوران سلطان یوسف بن یعقوب مردی از طایفه متصوفه به نام تویزی در رباط ماسه ظاهر گشت و ادعای مهدویت کرد، اما چیزی نگذشت که مردی از طایفه بنی سکساک در خفا او را کشت. مهدی مصری: در سال ۱۷۹۸ میلادی مطابق با ۱۲۱۳ هجری که ناپلئون بناپارت در حال تصرف مصر و نواحی اطراف بود به وی خبر دادند که مهدی نامی در مصر خروج کرده و مردم را اغوا کرده و گفته است از طرف خداوند

مأمور است تا کفار را از مصر بیرون کند. ناپلئون پس از اطلاع بر این امر فوجی را مأمور دفع او کرد. پیروان مهدی مصری در برابر توپ و تفنگ ناپلئون تاب نیاورده شکست خوردند و خود او نیز مفقودالاثر گشت. [۲۲].

مخالفان و منکران وجود مهدی

با آنکه مسئله مهدی منتظر چنان در میان دانشمندان اهل سنت شهرت داشته، و موضوع به قدری مسلم بوده است که نمی باید جای تردید برای کسی باقی گذارد. مع الوصف جای بسی تعجب و مایه کمال تأسف است که موضوع به این روشنی را برخی از متعصبان آنها مخدوش نموده اند و کسانی مانند احمد امین و المهدی و المهدویه فی الاسلام، و سعد محمد حسن در المهدویه فی الاسلام، و فرید وجدی در دائر المعارف خود مسلم و طنطاوی در تفسیر الجواهر، و محمد عبدالله عنان در مواقف حماسه، و غیر اینان، پس از گذشت چهارده قرن از این واقعیت، تمام مطالب کتابهای خود را نادیده گرفته، و مسئله مهدی را افسانه ای پنداشته اند که فقط شیعه معتقد به آن است! [۲۳] اینک به گروهی دیگر از این مخالفان می پردازیم. ابن حزم اندلسی: (متوفی ۴۵۶ هـ) وی از نخستین کسانی است که در این راه [صفحه ۷۶] پیشقدم است و در کتاب خود بنام الفصل تهمتهایی زده است که خود منشاء انحراف عقاید دیگران به ویژه معاصران اهل سنت شده است. همچنین در تألیف دیگر خود به نام جمهره انساب القریش صفحه ۶۱ با گستاخی می نویسد: حسن عسکری آخرین امام رافضیان است و او اولاد نداشت! خطیب بغدادی: (۴۶۳) در تاریخ بغداد (ج ۷ ص ۳۶۶) می گوید ابو محمد الحسن بن علی و دیگر ذکر از نام

فرزند ایشان نمی آورد. ابوالفرج جوزی: (۵۹۷) نیز در تألیف خود موسوم به المنتظم به فرزند امام حسن عسگری علیه السلام اشاره ای ندارد. ابن کثیر شامی: (۷۷۴) در تاریخ خود البدایه و النهایه (ج ۱۱) حتی نامی از امام حسن عسگری علیه السلام نمی برد. ابن خلدون: (۸۰۸) مولف اثر معروف مقدمه، وی به طور کلی منکر همه احادیث مربوط به مهدی علیه السلام در تمامی منابع معتبر و صحیح اهل سنت است و با استدلالهای واهی آنها را مورد انتقاد قرار می دهد. البته گفتار او در این مورد با مهدی فاطمی سردودمان سلاطین فاطمی مصر که خود بدانها منتسب بوده خلط شده و مبهم به نظر می رسد زیرا در جایی دیگر عقیده دارد که شخصی به نام مهدی از اهل بیت قیام خواهد کرد. علاءالدوله سمنانی: به نقل از جامی در شواهد النبوه می گوید: محمد بن الحسن العسکری متولد شد و به مقام قطیبت رسید و سپس وفات یافت. [۲۴]. ابن حجر هیثمی (مکی) در صواعق محرقه آنجا که از امام زمان نام می برد. می گوید وی در مدینه پنهان شد و از نظرها غائب گردید و معلوم نشد کجا رفت! کار رسوایی این عده معدود که شاید از انگشتان دست تجاوز نمی کنند به آنجا رسید که محدث بزرگ ملاعلی قاری از علمای ایشان کتابی به نام الرد علی من حکم و [صفحه ۷۷] قضی بان المهدی الموعود جاء و مضی تألیف کرد. [۲۵] شبهات دیگر: با آنکه در مسلم بودن وجود مبارک حضرت مهدی اختلافی نیست و پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و سلم به ظهور شخصی که هم نام اوست در آخرالزمان تصریح کرده است. معهذا هنوز پاره ای

نسبت به برخی از جزئیات مردد و مشکوکند. فی المثل در قول ضعیفی که از سنت نقل شد. مهدی علیه السلام را همان عیسی علیه السلام می دانند و به این حدیث استناد می ورزند که: لامهدی الا عیسی بن مریم. ابن حجر بنا به روایتی که ترمذی در سنن خود روایت کرده حضرت مهدی علیه السلام را از فرزندان امام حسن مجتبی علیه السلام می دانند. برخی به خلاف گفته پیامبر حضرت مهدی را همانم پدر پیامبر اکرم علیه السلام می دانند یعنی عبدالله. برخی فرق در گذشته که امروز دیگر اثری از آنها نیست در شخص حضرت مهدی علیه السلام شک کرده اند چنانکه فرقه ای از کیسانیه می گفتند محمد بن حنفیه، مهدی علیه السلام است و فرقه ای پسر او ابو هاشم عبدالله را. برخی از اصحاب مغیره بن سعید معتقد بودند او زنده است و در کوهی که در نزدیکی مکه است و علمیه نامیده می شود منتظر خروج است. فرقه ناووسیه، که منکر فوت حضرت صادق شده و ایشان را مهدی موعود می دانستند. اسماعیلیه خالصه، پسر امام صادق علیه السلام یعنی اسماعیل را مهدی علیه السلام دانسته و معتقد بودند زنده است. واقفیه، که حضرت موسی بن جعفر علیه السلام را مهدی علیه السلام می دانستند. محمدیه، که پسر امام حضرت علی النقی علیه السلام یعنی محمد را امام قائم می دانستند. عسگریه، که امام حسن عسگری علیه السلام را غایب قائم می دانستند. [۲۶]. [صفحه ۷۸]

مسئله سرداب

از طعن هایی که مستقیماً بر شیعه و غیرمستقیم بر مهدی علیه السلام وارد شده موضوع سرداب است که گفته شده امام زمان در آنجا غائب شده و از همانجا ظهور می کند، و مسائلی نظیر آن مانند گفتار ابن خلدون در

مقدمه، که در بحث از اثنا عشریه می نویسد شیعیان عقیده دارند که امام دوازدهم ایشان یعنی محمد بن الحسن العسکری که او را مهدی می خوانند وارد سرداب خانه خود در رحله! و هنگامی که مادرش بازداشت شد! همانجا غائب گردید! و تاکنون منتظر او هستند. هر شب بعد از نماز مغرب اسبی را آورده جلو سرداب مزبور می ایستن، و او را به نامش صدا می زنند و از وی می خواهند که خروج کند. ابن بطوطه در رحله اش محل سرداب را در رحله و قرمانی در اخبارالدول، در بغداد می دانند، اما عالمان شیعی نظیر امینی در الغدیر و سید محمد سعید (هندی) در الامام الثانی عشر می گویند داستان سرداب زشت ترین و ناروا ترین تهمت است که به شیعیان زده شده است. در این مورد باید گفت آن قسمت از خانه امام عسکری که حضرت مهدی را پس از وفات پدرش در آنجا دیده اند و الناصر لدین الله خلیفه عباسی نیز آن را تعمیر نمود برای شیعیان قابل احترام است و اگر این قسمت حالت سرداب ماندی داشته خود سرداب برای شیعیان امتیازی ندارد بلکه به جهت بخشی از خانه ای است که متعلق به امام حسن عسکری علیه السلام است. [۲۷] سخن را با بیانی از امام باقر علیه السلام به اتمام می رسانیم: «شنیدیم ابوجعفر امام باقر علیه السلام می فرمود: هر پرچمی که پیش از قیام قائم برافراشته شود صاحبش طاغوت است.» [۲۸].

پاورقی

[۱] کلیات خمسه نظامی، ص ۹.

[۲] خورشید مغرب، ص ۱۹.

[۳] همان، ص ۱۸.

[۴] دانشمندان عامه و مهدی موعود، ص ۴۰.

[۵] نجم الثاقب، ص ۲۸-۴۸.

[۶] نور، ۵۵.

[۷] هود، ۸۶.

[۸] قصص، ۵.

[۹] انبیاء، ۱۰۵.

[۱۰] ترجمه یوم الخلاص، (روزگار رهایی)

[۱۱] انجیل لوقا، فصل ۱۲، بندهای ۳۵ و ۳۶.

[۱۲] تورات، اشعیا، فصل ۱۱ بندهای ۱۰-۱.

[۱۳] عهد عتیق، کتاب مزامیر، مزبور ۳۷، بندهای ۱۲-۹ و ۱۸-۱۷.

[۱۴] جاماسب نامه، ص ۱۲۱.

[۱۵] اوپانیشاد، ص ۷۳۷.

[۱۶] ترجمه یوم الخلاص، ص ۱۳-۱۴.

[۱۷] دایره المعارف فارسی، ج ۱ ص ۶۰۹.

[۱۸] خورشید مغرب، ص ۲۱۴-۱۹۳.

[۱۹] ترجمه یوم الخلاص، ص ۲۵۱.

[۲۰] ترجمه یوم الخلاص، ص ۲۵۷-۲۵۸.

[۲۱] مدعیان نبوت و مهدویت، ص ۵۲-۱۰۵.

[۲۲] همان مأخذ، ص ۲۲۲-۲۷۹.

[۲۳] دانشمندان عامه و مهدی موعود، ص ۲۲-۳۱.

[۲۴] النجم الثاقب، ص ۱۳۴.

[۲۵] دانشمندان عامه و مهدی موعود، ص ۳۲-۳۶.

[۲۶] النجم الثاقب، ص ۱۰۲-۱۱۵ (یادآور می شود مولف کتاب به کلیه اشکالات پاسخ داده است).

[۲۷] کتاب غیبت، ص ۱۲۲.

[۲۸] کتاب غیبت، ص ۱۲۲.

بسمه تعالی

هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ

آیا کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند یکسانند؟

سوره زمر / ۹

مقدمه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان، از سال ۱۳۸۵ هـ. ش تحت اشراف حضرت آیت الله حاج سید حسن فقیه امامی (قدس سره الشریف)، با فعالیت خالصانه و شبانه روزی گروهی از نخبگان و فرهیختگان حوزه و دانشگاه، فعالیت خود را در زمینه های مذهبی، فرهنگی و علمی آغاز نموده است.

مرامنامه:

موسسه تحقیقات رایانه ای قائمیه اصفهان در راستای تسهیل و تسریع دسترسی محققین به آثار و ابزار تحقیقاتی در حوزه علوم اسلامی، و با توجه به تعدد و پراکندگی مراکز فعال در این عرصه و منابع متعدد و صعب الوصول، و با نگاهی صرفاً علمی و به دور از تعصبات و جریانات اجتماعی، سیاسی، قومی و فردی، بر مبنای اجرای طرحی در قالب «مدیریت آثار تولید شده و انتشار یافته از سوی تمامی مراکز شیعه» تلاش می نماید تا مجموعه ای غنی و سرشار از کتب و مقالات پژوهشی برای متخصصین، و مطالب و مباحثی راهگشا برای فرهیختگان و عموم طبقات مردمی به زبان های مختلف و با فرمت های گوناگون تولید و در فضای مجازی به صورت رایگان در اختیار علاقمندان قرار دهد.

اهداف:

۱. بسط فرهنگ و معارف ناب ثقلین (کتاب الله و اهل البيت عليهم السلام)
۲. تقویت انگیزه عامه مردم بخصوص جوانان نسبت به بررسی دقیق تر مسائل دینی
۳. جایگزین کردن محتوای سودمند به جای مطالب بی محتوا در تلفن های همراه ، تبلت ها، رایانه ها و ...
۴. سرویس دهی به محققین طلاب و دانشجو
۵. گسترش فرهنگ عمومی مطالعه
۶. زمینه سازی جهت تشویق انتشارات و مؤلفین برای دیجیتالی نمودن آثار خود.

سیاست ها:

۱. عمل بر مبنای مجوز های قانونی
۲. ارتباط با مراکز هم سو
۳. پرهیز از موازی کاری

۴. صرفاً ارائه محتوای علمی

۵. ذکر منابع نشر

بدیهی است مسئولیت تمامی آثار به عهده ی نویسنده ی آن می باشد .

فعالیت های موسسه :

۱. چاپ و نشر کتاب، جزوه و ماهنامه

۲. برگزاری مسابقات کتابخوانی

۳. تولید نمایشگاه های مجازی: سه بعدی، پانوراما در اماکن مذهبی، گردشگری و...

۴. تولید انیمیشن، بازی های رایانه ای و ...

۵. ایجاد سایت اینترنتی قائمیه به آدرس: www.ghaemiyeh.com

۶. تولید محصولات نمایشی، سخنرانی و...

۷. راه اندازی و پشتیبانی علمی سامانه پاسخ گویی به سوالات شرعی، اخلاقی و اعتقادی

۸. طراحی سیستم های حسابداری، رسانه ساز، موبایل ساز، سامانه خودکار و دستی بلوتوث، وب کیوسک، SMS و...

۹. برگزاری دوره های آموزشی ویژه عموم (مجازی)

۱۰. برگزاری دوره های تربیت مربی (مجازی)

۱۱. تولید هزاران نرم افزار تحقیقاتی قابل اجرا در انواع رایانه، تبلت، تلفن همراه و... در ۸ فرمت جهانی:

۱. JAVA

۲. ANDROID

۳. EPUB

۴. CHM

۵. PDF

۶. HTML

۷. CHM

۸. GHB

و ۴ عدد مارکت با نام بازار کتاب قائمیه نسخه :

۱. ANDROID

۲. IOS

۳. WINDOWS PHONE

۴. WINDOWS

به سه زبان فارسی ، عربی و انگلیسی و قرار دادن بر روی وب سایت موسسه به صورت رایگان .

در پایان :

از مراکز و نهادهایی همچون دفاتر مراجع معظم تقلید و همچنین سازمان ها، نهادها، انتشارات، موسسات، مؤلفین و همه

بزرگوارانی که ما را در دستیابی به این هدف یاری نموده و یا دیتاهای خود را در اختیار ما قرار دادند تقدیر و تشکر می نماییم.

آدرس دفتر مرکزی:

اصفهان - خیابان عبدالرزاق - بازارچه حاج محمد جعفر آباده ای - کوچه شهید محمد حسن توکلی - پلاک ۱۲۹/۳۴ - طبقه اول

وب سایت: www.ghbook.ir

ایمیل: Info@ghbook.ir

تلفن دفتر مرکزی: ۰۳۱۳۴۴۹۰۱۲۵

دفتر تهران: ۰۲۱ - ۸۸۳۱۸۷۲۲

بازرگانی و فروش: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

امور کاربران: ۰۹۱۳۲۰۰۰۱۰۹

مرکز تحقیقات رایانگی

اصفهان

گامی

WWW

برای داشتن کتابخانه های تخصصی
دیگر به سایت این مرکز به نشانی

www.Ghaemiyeh.com

www.Ghaemiyeh.net

www.Ghaemiyeh.org

www.Ghaemiyeh.ir

مراجعه و برای سفارش با ما تماس بگیرید.

۰۹۱۳ ۲۰۰۰ ۱۰۹

